

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 9Sžso/117/2015  
Identifikačné číslo spisu: 8014200270  
Dátum vydania rozhodnutia: 26.07.2017  
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200270.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančenika v právnej veci žalobcov: v 1. rade: R. Y. M.ňski - GreenAdvice, IČO: 46 216 693, miestom podnikania Karpatská 754/7, Svidník, v 2. rade: T. E., bytom D.žonia 3, XX-XXX N., Poľsko, v 3. rade: W. E. F., bytom B. R. XX, XX-XXX Q. Y., R., v 4. rade: N. H. X., bytom J. I XX/X, XX-XXX Y., R., právne zastúpených JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom Masarykova 2, Prešov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutí žalovanej č. 49426-2/2013-BA zo dňa 16. decembra 2013, č. 14790-3/2014-BA zo dňa 04. februára 2014 a č. 16080-2/2014-BA zo dňa 30. januára 2014, o odvolaniach žalobcov v 1. až v 4. rade a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/12/2014-51 zo dňa 04. decembra 2014 takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/12/2014-51 zo dňa 04. decembra 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 4S/12/2014-73 zo dňa 19. marca 2015 v časti zamietnutia žalôb žalobcu v 1.rade v 2.rade p o t v r d z u j e .

II. Odvolania žalobcov v 2. rade, v 3. rade a v 4. rade o d m i e t a .

III. Žalobcom v 1. a v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

IV. V časti zrušenia rozhodnutí žalovanej a vrátenia vecí na ďalšie konanie vo vzťahu k žalobcom v 3. a v 4. rade rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/12/2014-51 zo dňa 04. decembra 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 4S/12/2014-73 zo dňa 19. marca 2015 m e n í t a k , ž e k o n a n i e z a s t a v u j e .

V. Žalobcom v 3. a v 4. rade náhradu trov konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č. k. 4S/12/2014-51 zo dňa 04.12.2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 4S/12/2014-51 zo dňa 19.03.2015 Krajský súd v Prešove zamietol žaloby žalobcu v 1. rade o

preskúmanie rozhodnutí Sociálnej poisťovne, ústredia č. 49426-2/2013-BA zo dňa 16.12.2013, č. 14790-3/2014-BA zo dňa 04.02.2014 a č. 16080-2/2014-BA zo dňa 30.01.2014, vo vzťahu k žalobe žalobcu v 2. rade konanie zastavil, vo vzťahu k žalobám žalobcov v 3. a v 4. rade zrušil rozhodnutia žalovanej č. 14790-3/2014-BA zo dňa 04.02.2014 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Košice č. 90701-1/2013-KEM zo dňa 06.09.2013 a rozhodnutie žalovanej č. 16080-2/2014-BA zo dňa 30.01.2014 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Košice č. 90620-1/2013-KEM zo dňa 06.09.2013 v zmysle § 250j ods. 2 písm. c), d) a e) O. s. p. a vrátil veci žalovanej na ďalšie konanie. O trovách konania krajský súd rozhodol tak, že zaviazal žalovanú nahradiť žalobcom v 3. a v 4. rade trovy konania v sume 355,10 eur a ostatným účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Žalobami napadnutými rozhodnutiami žalovaná zamietla odvolania žalobcu v 1. rade - zamestnávateľa a potvrdila rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, ktorými pobočka žalovanej rozhodla, že žalobcovi v 2. rade nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa: R. Y. M.ński - GreenAdvice od 01.09.2011 do 31.12.2011 podľa slovenskej legislatívy, že žalobcovi v 3. rade zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy dňa 30.09.2012 a že žalobcovi v 4. rade zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy dňa 30.06.2013.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobca v 1. rade v žalobe okrem nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutých rozhodnutí netvrdí žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Podľa názoru krajského súdu nedodržanie procesných lehôt na vydanie rozhodnutí nemá vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí. Pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a zrušením žalobou napadnutých rozhodnutí len z tohto dôvodu by žalobca v 1. rade nedosiahol priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Namietané nezákonnosti postupu a rozhodnutí žalovanej bez uvedenia konkrétnych porušení subjektívnych práv žalobcu v 1. rade je pre rozhodnutie vo veci irelevantné. Považoval za nesporné, že žalobca ako zamestnávateľ platil povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti. V tejto súvislosti poukázal krajský súd na tú skutočnosť, že v zmysle § 145 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je Sociálna poisťovňa povinná vrátiť poistné, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo jej právnomu nástupcovi. Vzhľadom na citované ustanovenia podľa názoru krajského súdu rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočky nemohlo byť zasiahnuté aj do majetkovej sféry žalobcu v 1. rade. Z obsahu žaloby bolo podľa názoru krajského súdu evidentné, že žalobca v 1. rade namietal iné porušenie ako svojich subjektívnych práv, a to porušenie práv zamestnancov. Za nedôvodnú považoval krajský súd aj námietku žalobcu v 1. rade, že prvostupňový správny orgán ani žalovaná neboli oprávnené vykonať v predmetnej veci kontrolu vo vzťahu k reálnemu výkonu zamestnania. Podľa ustanovenia § 172 ods. 5 zákona o sociálnom poistení predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy. Tretia časť zákona o sociálnom poistení súčasne v § 195 ods. 1 až 3 upravuje, že organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady. Z § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyplýva jednoznačne široká definícia dôkazu, a teda zákon nevylučuje, aby Sociálna poisťovňa v rámci dokazovania vykonala šetrenie za účelom zistenia skutočného stavu vecí a na základe takto zisteného stavu vo veci rozhodla. Za nedôvodnú považoval krajský súd aj námietku žalobcu v 1. rade, že bola porušená zásada dvojinstančnosti konania, pretože z obsahu predložených administratívnych spisov je podľa jeho názoru nepochybné, že žalovaná vo veci nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním prvostupňového rozhodnutia, pričom je notoricky známou skutočnosťou, že prvostupňové a odvolacie konanie tvoria jeden celok. Rozhodnutie žalovanej je len podrobnejšie skutkovo a právne odôvodnené. K ostatným námietkam žalobcu o prejudikovaní rozhodnutí v oznámení žalovanej príslušnému orgánu Poľskej republiky a retroaktívite krajský súd dodal, že žalobca v 1. rade v žalobách nenamietal porušenie konkrétneho právneho predpisu, ktorý by správnym orgánom takýto

postup zakazoval ani subjektívne práva žalobcu, ktoré mali byť porušené. Žalobu žalobcu v 1. rade preto krajský súd ako nedôvodnú zamietol.

Konanie o žalobe žalobcu v 2. rade krajský súd zastavil z dôvodu oneskoreného podania, pretože žalobca v 2. rade bol do konania právoplatne pribratý až po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby. Lehota (dva mesiace odo dňa doručenia rozhodnutia žalovanej) nemôže byť zachovaná ani pri argumentácii, že žalobca v 2. rade a jeho zamestnávateľ (žalobca v 1. rade) sú nerozluční spoločníci, pretože z hmotnoprávných ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nevyplývajú pre žalobcu v 1. rade a žalobcu v 2. rade rovnaké práva a povinnosti. Subjektívne práva, resp. povinnosti žalobcu v 1. rade ako zamestnávateľa nie sú identické so subjektívnymi právami a povinnosťami fyzických osôb zamestnancov. Aplikácia ustanovenia § 91 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p. pre toto konanie nespĺňa podmienku primeranosti.

Z administratívneho spisu mal krajský súd za preukázané, že rozhodnutia žalovanej zasielané žalobcom v 3. a v 4. rade do vlastných rúk boli prevzaté inými osobami, a teda vo vzťahu k týmto účastníkom konania rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť. Záver žalovanej, že žalobcovia v 3. a v 4. rade reálne nevykonávali činnosť zamestnancov na území Slovenskej republiky považoval krajský súd za vychádzajúci z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože z obsahu spisu ani z odôvodnení rozhodnutí nevyplýva, akým spôsobom bola táto skutočnosť preukázaná. Správne orgány sa dôsledne nevyrovnali ani s otázkou miesta podnikania žalobcu v 1. rade, pretože právne neodôvodnili, ktoré ustanovenia ktorého právneho predpisu zamestnávateľovi zakazujú ukladať pracovné povinnosti telefonicky, spracovávať personálnu, účtovnú a mzdovú agendu externou firmou atď. Preto rozhodnutia žalovanej v spojení s rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočky vo vzťahu k žalobcom v 3. a v 4. rade podľa § 250j ods. 2 písm. c), d) a e) O. s. p. zrušil a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie.

Rozsudok krajského súdu napadli spoločne podaným včasným odvolaním žalobca v 1. rade vo veci samej, žalobca v 2. rade v časti zastavenia konania a žalobcovia v 3. a v 4. rade v časti priznanej náhrady trov konania.

Žalobca v 1. rade uviedol, že postupom žalovanej a jej organizačnej zložky bezpochyby došlo aj k porušeniu jeho subjektívnych práv. V dôsledku rozhodnutia žalovanej má značné ťažkosti s udrжанím doterajších zamestnancov a náborm nových zamestnancov, keďže príslušné verejnoprávne organizácie SR ich odmietajú zaregistrovať pre platenie sociálneho a zdravotného poistenia na území SR. Pri znižujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky dohodnuté s obchodnými partnermi, čím o nich prichádza, prichádza o zisk zo zákaziek a hrozia mu sankciami. Žalovaná nad rámec dôvodov podaných odvolaní a zisteného skutkového stavu zamietla odvolanie žalobcu v 1. rade z dôvodov a skutočností, ktoré boli po prvýkrát žalobcovi v 1. rade oznámené až žalovanou v jej rozhodnutí. V tomto smere mu bolo odňaté subjektívne právo brániť sa proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci. Týmto novými dôvodmi a skutočnosťami boli predovšetkým argumenty žalovanej súvisiace s nepreukázaním registrovaného miesta podnikania zamestnávateľa. Poukázal na list žalovanej - oznámenie týkajúce sa spoločností, ktoré na území Slovenskej republiky vykonávajú činnosť ako tzv. schránkové firmy zo dňa 25.07.2013, v ktorom žalovaná informuje príslušný poľský orgán sociálneho zabezpečenia (ZUS, Department Ubezpieczen i Sladek) o tom, že v prípade podania odvolania zo strany žalobcu v 1. rade a ďalších zamestnávateľov tieto zamietne a potvrdí rozhodnutia svojich organizačných zložiek, čím došlo k nepripustnému prejudikovaniu rozhodnutia v odvolacom konaní. Namietal tiež, že do kompetencie žalovanej nepatrí uskutočnenie kontroly na preukázanie reálneho výkonu činnosti. Zároveň poukázal na rozhodnutie žalovanej č. 7942-3/2014 zo dňa 29.01.2014, v ktorom žalovaná jednoznačne konštatovala, že Sociálna poisťovňa nie je oprávnená vstupovať do pracovno-právnych vzťahov a výkon činnosti zamestnancov žalobcu v 1. rade je oprávnený kontrolovať len inšpektorát práce, ktorého kontrolné zistenia sú pre ňu záväzné. Závery žalovanej o absencii reálneho výkonu činnosti zamestnancov žalobcu v 1. rade neobstoja z právneho ani z praktického (skutkového) hľadiska, nakoľko jeho zamestnanci pracujú mimo jeho sídla. Žalobca v 1. rade žalovanej predložil všetky potrebné doklady preukazujúce reálny výkon činnosti zamestnancov, ktoré si kontrolóri vyžiadali. Pri kontrolách, ktoré u žalobcu v 1. rade vykonala organizačná zložka žalovanej predložil žalobca v 1.

rade tzv. reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce. Uviedol tiež, že došlo k porušeniu princípu rovnakého zaobchádzania, keď pri existencii rovnakých podmienok organizačná zložka žalovanej vo vzťahu k porovnateľným zamestnancom žalobcu v 1. rade uplatnila diametrálne odlišný postup. Namietal tiež, že došlo k nepripustnej retroaktivite v rozhodnutiach žalovanej. Kým kontroly v predchádzajúcich rokoch nezistili žiadne nedostatky, kontrola vykonaná v marci 2013 už zrazu zistila závažné nedostatky odôvodňujúce retroaktívne rozhodnutie o zániku sociálneho poistenia zamestnancov, pričom aj podľa Praktickej príručky, na ktorú sa žalovaná odvoláva, je jednoznačne zakotvené, že prípadné zistenia zakladajúce zmenu uplatniteľnej legislatívy sa aplikujú až od momentu zistenia, nie spätne.

Žalobca v 2. rade uviedol, že lehotu podľa § 250b ods. 1 O. s. p. nemožno počítat' odo dňa rozhodnutia súdu o pribratí účastníka konania, ale postačuje, ak aspoň jeden z účastníkov správneho konania podá včas žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutých rozhodnutí správnych orgánov. Možnosť správneho súdu pribrať ďalšieho účastníka správneho konania do súdneho konania aj ex offo (z úradnej povinnosti) bola formulovaná práve za účelom zvýšenia možnosti súdnej ochrany pre všetkých účastníkov správneho konania. Ak by zákonodarca mienil toto pribratie viazať na dodržanie zákonnej dvojmesačnej lehoty, stratil by inštitút zakotvený v ustanovení § 250 ods. 1 O. s. p. prakticky svoj zmysel. Je nepochybné, že zrušením rozhodnutia správneho orgánu by mohli byť dotknuté viaceré subjektívne práva žalobcov, v dôsledku čoho aj došlo k ich pribratiu do konania. Uviedli, že žaloba bola z hľadiska účelnosti a rýchlosti konania podaná len zamestnávateľom, no v celom rozsahu aj v záujme a na prospech aj ostatných žalobcov, ako to vyplýva aj z argumentácie obsiahnutej v podanej žalobe, keďže napadnutými rozhodnutiami žalovanej sú dotknuté aj subjektívne práva ostatných žalobcov. Ak by sa lehota podľa § 250b ods. 1 O. s. p. mala počítat' rozlične a nie výlučne odo dňa podania žaloby, zakotvil by to zákonodarca výslovne, ako to v správnom súdnictve zakotvil v prípade lehoty na podanie procesného návrhu na vstup účastníka do konania podľa § 92 ods. 2 a návrhu na rozšírenie žaloby. Zachovanie zákonnej lehoty je podstatné len pri návrhu na zmenu účastníkov konania a pri rozšírení žaloby. Dodali, že vzhľadom na charakter a obsah napadnutých rozhodnutí správnych orgánov možno uvažovať aj o tzv. nerozlučnom procesnom spoločenstve, v dôsledku čoho argumentácia prvostupňového súdu o plynutí lehoty odo dňa pribratí zamestnancov do konania nemôže obstáť; súd prvého stupňa v takom prípade mal postupovať podľa § 250 ods. 3 O. s. p., kde sa neuvádza skúmanie otázky zachovania lehoty pre konanie s takýmito účastníkmi konania.

Žalobcovia v 3. a v 4. rade odvolaním napadli výroky rozsudku, ktorými im krajský súd priznal náhradu trov konania vo výške 355,10 eur. Uviedli, že krátenie v zmysle § 13 ods. 2 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb je možné aplikovať iba na tarifnú odmenu, nie na režijný paušál.

Rozsudok krajského súdu v časti zrušenia rozhodnutí žalovanej vo vzťahu k žalobe žalobcov v 3. a v 4. rade napadla žalovaná včasným odvolaním, v ktorom uviedla, že pred vydaním prvostupňového rozhodnutia Sociálna poisťovňa, pobočka Košice vykonala kontrolu zameranú na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov zamestnávateľa R. Y. M.ński - GreenAdvice. Na základe vykonanej kontroly bolo zistené, že na adrese uvedenej v osvedčení o živnostenskom oprávnení ako miesto činnosti žalobcu v 1. rade sa nenachádza kancelária ani prevádzka žalobcu v 1. rade. Žalobca v 1. rade riadi svoju spoločnosť z miesta svojho trvalého bydliska v Poľskej republike, prácu pridelfuje ústne, písomný rozpis zadávania prác nevyhotovuje, všetky účtovné doklady a doklady týkajúce sa zamestnancov sa nachádzajú na adrese splnomocneného zástupcu, pracovné stretnutia sa uskutočňujú na adrese, ktorá nie je uvedená v živnostenskom oprávnení zamestnávateľa. Žalobca v 1. rade podľa názoru žalovanej nespĺňa podmienky registrovaného sídla alebo miesta podnikania, preto sa na jeho zamestnancov nemôže uplatňovať legislatíva štátu, v ktorom má podľa výpisu zo živnostenského registra registrované sídlo alebo miesto podnikania, t. j. legislatíva Slovenskej republiky. Zdôraznila, že pri posudzovaní splnenia základných kritérií registrovaného sídla nepostupuje podľa slovenskej legislatívy, ale postupuje v súlade so záväznými nariadeniami Európskej únie a vychádza tiež z „Practickej príručky Právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov v Európskej únii, Európskom hospodárskom priestore a vo Švajčiarsku“, ktorá sa uplatňuje v rámci celej Európskej únie. K odvolaniu žalovaná pripojila tiež oznámenie Zakladu

Ubezpieczeń Społecznych, Rybnik č. 340000/511/24/2014/75120208678/UBS-OM/C-PM, o ktorom uviedla, že ním bola žalobcovi v 4. rade určená od 01.07.2013 poľská legislatíva. Dodala, že hoci boli žalobcovia v 3. a v 4. rade vyradení zo systému sociálneho poistenia v Slovenskej republike, neznamená to, že nie sú poistení ani v jednom členskom štáte, ale naopak, stále podliehajú poľskej legislatíve. Poukázala tiež na to, že rozhodnutia vo veci zániku sociálneho poistenia sa nedoručujú do vlastných rúk, preto mal krajský súd posudzovať tiež včasnosť podania žaloby žalobcami v 3. a v 4. rade. Žiadala preto rozsudok krajského súdu, v časti, v ktorej zrušil rozhodnutia žalovanej oboch stupňov, zmeniť tak, že odvolací súd žaloby žalobcov v 3. a v 4. rade zamietne.

Vo svojich vyjadreniach k odvolaniam sa účastníci konania pridržovali svojich doterajších vyjadrení.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S. s. p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 1 O. s. p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v piatej časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Rozhodnutím č. 90697-1/2013-KEM zo dňa 06.09.2013 Sociálna poisťovňa, pobočka Košice rozhodla, že žalobcovi v 2. rade nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie ako zamestnancovi zamestnávateľa: R. Y. M.ński - GreenAdvice od 01.09.2011 do 31.12.2011 podľa slovenskej legislatívy.

Rozhodnutím č. 90701-1/2013-KEM zo dňa 06.09.2013 Sociálna poisťovňa, pobočka Košice rozhodla, že žalobcovi v 3. rade zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy dňa 30.09.2012.

Rozhodnutím č. 90620-1/2013-KEM zo dňa 06.09.2013 Sociálna poisťovňa, pobočka Košice rozhodla, že žalobcovi v 4. rade zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy dňa 30.06.2013.

Pobočka Sociálnej poisťovne svoje rozhodnutia odôvodnila tým, že ňou vykonanou kontrolou nebol preukázaný reálny výkon činnosti žalobcov v 2. až v 4. rade ako zamestnancov, a preto nemôžu podliehať slovenským právnym predpisom podľa čl. 13 (3) základného nariadenia. Žalovaná Sociálna poisťovňa, ústredie tieto rozhodnutia žalobou napadnutými rozhodnutiami potvrdila a odvolania voči nim podané zamietla.

Podľa § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku aktívne legitimovanou na podanie žaloby na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia. Žiaden subjekt nie je aktívne legitimovaný na podanie takej žaloby v prospech inej osoby. So zreteľom na ustanovenie § 247 ods. 1 treba považovať za náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu o tom, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Len tak môže súd posúdiť otázku aktívnej legitimácie žalobcu.

Ako vyplýva aj z judikatúry, žalobu podľa § 247 a nasl. O. s. p. môže podať len ten, kto bol správnym rozhodnutím ukrátený na svojich právach a nielen na svojom záujme. V správnom súdnictve pri rozhodovaní o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov súd poskytuje ochranu iba subjektívnym žalobcovým právam.

Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením krajského súdu, že z obsahu žaloby je jednoznačné, že žalobca v 1. rade nenamietal porušenie svojich subjektívnych práv, ale porušenie práv zamestnancov, keď okrem nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutých rozhodnutí žiadne porušenie jeho subjektívnych práv netvrdil. Odvolací súd považoval za správne tvrdenie krajského súdu, že nedodržanie procesných lehôt nemá vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom krajského súdu o tom, že žalobca nebol procesne aktívne legitimovanou osobou v zmysle § 247 O. s. p.

Rovnako za správne považoval odvolací súd závery krajského súdu o tom, že žalobca nebol aktívne hmotnoprávne legitimovanou osobou. Pokiaľ žalobu žalobcu v 1. rade zamietol, rozhodol správne, pretože žalobca v 1. rade nielenže nenamietal porušenie svojich subjektívnych práv (namietal porušenie práv žalobcov v 2. až v 4. rade - zamestnancov), ale rozhodnutiami Sociálnej poisťovne nebolo zasiahnuté do majetkovej sféry žalobcu v 1. rade. V prípade bezdôvodného odvedenia poistného, by bolo poistné zamestnávateľovi v zmysle § 145 zákona o sociálnom poistení vrátené. Ani odvolací súd žiadny zásah do majetkovej sféry žalobcu v 1. rade nezistil. Prichádzal do úvahy len zásah do majetkovej sféry žalobcov v 2. až v 4. rade - zamestnancov. Odvolací súd preto v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozhodnutie krajského súdu v časti, v ktorej prvostupňový súd žalobu žalobcu v 1. rade zamietol.

Žalobcovi v 1. rade odvolací súd právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo v tomto konaní nebol úspešný.

Pokiaľ ide o odvolania žalobcu v 2. rade proti zastaveniu konania a žalobcov v 3. a v 4. rade proti trovám konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, dospel k záveru, že ich odvolania je potrebné odmietnuť.

Podľa § 250 ods. 1 O. s. p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

V zmysle § 250 ods. 1 O. s. p. sú účastníkmi konania žalobca a žalovaný. Žaloby boli podané len žalobcom v 1. rade.

Žalobcovia v 2. až v 4. rade, aj keď ich krajský súd označil ako žalobcov, žaloby nepodali - do konania bol len pribratý uznesením krajského súdu, a preto je potrebné na nich ako na účastníkov pribratých do konania nahliadať. Keďže piata časť Občianskeho súdneho poriadku obsahuje osobitnú úpravu pribratia ďalších účastníkov do konania, ustanovenie § 92 ods. 1 O. s. p. nie je na správne súdnictvo aplikovateľné. Vplyv na postavenie takého účastníka v konaní nemá ani nesprávny postup krajského súdu, ktorý v uznesení o pribratí účastníkov nesprávne odkázal na § 92 ods. 1 O. s. p.

Ustanovenie § 250 ods. 1 O. s. p. je vo vzťahu k pribraným účastníkom konania potrebné vykladať tak, že ide predovšetkým o zabezpečenie práv takýchto účastníkov byť informovaný o prípadnej zmene v ich právach a povinnostiach, ktorá môže byť spôsobená prípadným zrušením žalobou napadnutých rozhodnutí správnych orgánov. Žalobcovia v 2. až v 4. rade boli do konania pribratí z dôvodu, že by ako zamestnanci a ako účastníci správnych konaní mohli byť dotknutí prípadným zrušením napadnutých

rozhodnutí žalovanej. Keďže odvolatelia - žalobcovia v 2. až v 4. rade môžu mať v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku iba postavenie pribratých účastníkov konania, nie sú osobami oprávnenými na podanie odvolania. Na základe uvedeného odvolací súd podľa § 218 ods. 1 písm. b) v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p. odvolania podané proti rozsudku krajského súdu účastníkmi označenými ako žalobcovia v 2., v 3. a v 4. rade - pribratými účastníkmi konania odmietol. Z tohto dôvodu žalobcom v 2., v 3. a v 4. rade - pribratým účastníkom (krajským súdom označeným ako žalobcovia) nevzniklo ani právo na náhradu trov konania.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Z administratívneho spisu mal krajský súd preukázané, že rozhodnutia žalovanej neboli doručené priamo adresátom - žalobcom v 3. a v 4. rade, ale prevzali ich iné osoby. Krajský súd opätovne neukladal žalovanej doručovať tieto rozhodnutia žalobcom v 3. a v 4. rade. Žaloby žalobcov v 3. a v 4. rade považoval za podané v zákonom stanovenej lehote a na ich základe rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami správneho orgánu zrušil a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odvolací súd sa s týmto právnym posúdením veci vo vzťahu k žalobcom v 3. a v 4. rade nestotožnil.

Žalobcovia v 3. a v 4. rade poverili advokáta JUDr. Dušana Remetu zastupovaním v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovanej. Na pojednávaní konanom na krajskom súde v tejto právnej veci, ktorého sa právny zástupca žalobcov zúčastnil, netvrdili, že by im rozhodnutia žalovanej vôbec neboli doručené (nežiadali ani, aby súd nariadil ich doručenie), resp. nespochybňovali, že by o ňom dovtedy nemali vedomosť.

Z celého predloženého spisového materiálu tiež nevyplýva, že by žalobcovia v 3. a v 4. rade podali žalobu, či už sami alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Aj napriek tomu, že krajský súd W. E. F. a N. H. X. označoval ako žalobcov v 3. a v 4. rade, s poukazom na to, že na návrh pripustil ich vstup do konania na strane žalobcov podľa § 92 ods. 1 O. s. p., ide stále o pribratých účastníkov. Na toto procesné postavenie nemá vplyv ani okolnosť, že krajský súd napriek existencii osobitnej právnej úpravy (§ 250 ods. 1 vety druhej O. s. p.) nesprávne aplikoval § 92 ods. 1 O. s. p., ktorého použitie v správnom súdnictve nie je možné.

W. E. F. a N. H. X. krajským súdom nesprávne označení ako žalobcovia v 3. a v 4. rade (ktoré označenie odvolací súd predovšetkým s ohľadom na zachovanie kontinuity a prehľadnosti rozhodnutia nemenil), boli do konania pribratí uznesením krajského súdu, a je preto potrebné na nich tak aj nahliadať. Pokiaľ krajský súd preskúmaval rozhodnutie žalovanej aj vo vzťahu k W. E. F. a N. H. X., ktorí žaloby na preskúmanie rozhodnutí žalovanej ani nepodali, táto okolnosť predstavuje neodstrániteľnú prekážku konania, na ktorú je potrebné prihliadať v každom štádiu konania. Pretože W. E. F. a N. H. X. žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovanej nepodali, musel odvolací súd rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa zrušenia rozhodnutí žalovanej a vrátenia veci na ďalšie konanie zmeniť a konanie zastaviť.

V súvislosti so zmenou rozsudku krajského súdu vo vzťahu k žalobcom v 3. a v 4. rade zmenil odvolací súd aj výrok o trovách konania tak, že týmto žalobcom právo na náhradu trov prvostupňového konania nepriznal, pretože neboli v prvostupňovom konaní úspešní. Rovnako odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko ani v tomto konaní žalobcovia v 3. a v 4. rade úspešní neboli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.